

DE SYGE

Fra penicillin til antibiotikaresistens

Penicillin blev opdaget ved en tilfældighed da den skotske læge og forsker, Alexander Flemming, kom tilbage til sit laboratorium efter sin sommerferie i 1928 og opdagede, at nogle bakteriekulturer, han havde dyrket, var blevet forurenede af en skimmelsvamp. Flemming undersøgte svampen nærmere og fandt ud af, at den udskilte et bakteriedræbende stof, som han navngav penicillin.

Vanskeligheder ved at opdyrke det aktive stof betød, at penicillinet ikke fik nogen betydning for behandling af bakterielle infektioner i de første 15 år efter opdagelsen. Da den første patient blev behandlet med penicillin, lykkedes det lægerne at slå feberen ned, men da de efter fem dages behandling løb tør for penicillin, døde patienten alligevel.

Først i midten af 1940'erne lykkedes det at masseproducere penicillin og i årene efter anden verdenskrig fik lægemidlet en enorm betydning for sygdomsbehandling og dermed for folkesundheden. Det lykkedes også at fremstille nye lignende præparater, som fik fællesbetegnelsen antibiotika. Forbruget af antibiotika er steget enormt helt frem til nutiden, ikke alene til behandling af sygdomme og infektioner hos mennesker, men også til dyr i landbruget. I Danmark bliver langt størstedelen af det samlede forbrug af antibiotika brugt i svineproduktionen.

Antibiotikaresistens

Det store forbrug af antibiotika har vist sig at være et problem, idet mange bakterier har udviklet resistens. Det betyder, at nogle infektioner ikke længere kan behandles med antibiotika. Nogle bakterier har endda udviklet multiresistens, og enkelte kan slet ikke behandles med nogen former for antibiotika. I Danmark har myndighederne arbejdet målrettet på at sænke forbruget af antibiotika, blandt andet ved at gøre det receptpligtigt. På verdensplan vokser forbruget dog stadig og det samme gør antallet af resistente og multiresistente bakterier. Verdenssundhedsorganisationen WHO anser antibiotikaresistens for at være en af de største trusler mod den globale sundhed.